

“Khi Campuchia chúng tôi đi lên mà nh thì Việt Nam rút hết quân về nước”



Thủ tướng Hun Sen đã nói chuyện với các quan báo chí của Việt Nam trong hơn hai tiếng đồng hồ

Thủ tướng Campuchia Hun Sen nói ông và nhân dân đất nước ông ‘mãi ghi nhớ công lao to lớn’ của Việt Nam vì đã giúp Campuchia hồi sinh từ chế độ Khmer Đỏ.

Tuy nhiên, các nhà quan sát đánh giá rằng chính thời kỳ lãnh đạo của ông Hun Sen, quan hệ của Campuchia ngày càng ngả về phía Trung Quốc, nước từng hỗ trợ chế độ Pol Pot trước đây.

▯ Tranh chấp lãnh thổ

Thủ tướng Campuchia trả lời báo chí Việt Nam trong chuyến thăm sang Việt Nam kỷ niệm 33 năm ngày chiến thắng chế độ Pol Pot vào ngày 7/1 năm 1979.

“Hôm [bên đầu] i Việt Nam] đã hy sinh tính mạng của mình vì sự sống, sự hồi sinh của nhân dân Campuchia,” ông nói và nói thêm rằng chính phủ của ông ‘có trách nhiệm’ tìm kiếm và hồi hương hài cốt những quân nhân Việt Nam còn mất tích trên lãnh thổ Campuchia.

Ông cũng ‘kích lệ’ bác bỏ ‘lập luận cho rằng Việt Nam đã ‘chiếm đóng’ Campuchia trong giai đoạn chiến tranh với Pol Pot.

“Sự hiện diện của quân đội Việt Nam ở Campuchia là nhằm đáp ứng yêu cầu của nhân dân Campuchia, vì sự sống của nhân dân chúng tôi,” ông nói.

“Chúng tôi có nhân dân và lực lượng vũ trang Việt Nam đã giúp đỡ Campuchia trong thời điểm khó khăn nhất,” ông nhấn mạnh.

Năm nay tròn 60 tuổi, Hun Sen đã làm thủ tướng Campuchia liên tục trong 28 năm và là lãnh đạo lâu nhất châu Á.

Lúc nhậm chức, ông cũng là thủ tướng trẻ nhất trên thế giới khi đó.



Hai thủ tướng Việt Nam và Campuchia khánh thành công trình đài kỷ niệm cuộc chiến năm

1979

Khi đợc ho i về viêt c Noun Chea, c u chu ti ch quốc h i đợc th i Pol Pot, cáo bu c chính quân đ i Viêt Nam, ch không pha i Khmer Đỏ , m i là thu pha m giết ha i ng i Campuchia trong mô t phiên tòa xét x ông ta về t i diêt chu ng hồi tháng 12 năm ngoái ta i Phnom Penh, Hun Sen cho rằng đây chỉ là ‘logic trốn t i cu a ke sát nhân’.

“K tr m không bao gi th a nh n r ng nó là tên ăn tr m,” ông nói.

Ông lâp lu n rằng nếu Khmer Đỏ không pha m t i diêt chu ng và nếu Viêt Nam xâm l c Campuchia thì bây gi sẽ không có phiên tòa đê xét x nh ng ke cam đầu chế đ .

“Vi c tòa án này đợc thi t l p đ ng nghĩa v i vi c chân lý thu c v b đ i tình n guy n Vi t Nam đã giúp Campuchia,” ông khă ng đ i nh.

“Khi Campuchia chúng tôi đ l n m nh thì Vi t Nam rút h t quân v n c,” ông nói, “H n 20 năm qua đã không còn s hi n di n c a quân đ i Vi t Nam t i đ t n c chúng tôi.”

Báo Quân đ i nhân dân dẫn i Thư tống ng Hun Sen go i quân đ i Viêt Nam sang Campuchia đánh Khmer Đỏ là ‘quân đ i nhà Phê t’.

Năm 1977, khi m i 25 tu i, Hun Sen đã bo cha y sang Viêt Nam đê trốn chế đ Pol Pot.

Ông có th i gian ho t đ ng i Viêt Nam nên gân gũi v i ng i Viêt và quen thu c v i văn hóa Viêt Nam.

Chính phu cu a ông là do Viêt Nam giúp đợc ng lên và ba o tr trong th i gian đầu.

'Thư dọa n kiêm phiêu u'

Trao đổi với BBC, nhà báo Lý Đình Phát, người có gần 20 năm sinh sống và theo dõi tình hình chính trị xã hội Campuchia, cho biết phân lớn người dân nước này có 'tình cảm thuân l với đối với người dân và chính quyền Việt Nam'.

Tuy nhiên, tình hình người Việt sinh sống bên Campuchia quá đông 'lấn lướt công ăn việc làm và mua bán' của người dân địa phương nên đôi lúc cũng xảy ra tình trạng khó chịu đối với người Việt, ông Phát cho biết.

"Nhưng căng thẳng, hận thù giữa người Khmer và người Việt như thời những năm 60, 70 bây giờ không phải không có nhưng chỉ tiềm tàng thôi," ông nói.

Tình trạng bài Việt trong xã hội Campuchia là do một số đa số đối lập như Đa số Sam Rainsy 'muốn kiểm phiếu' nên 'lôi kéo những người có tình thân dân tộc cục cục đoàn' và chỉ trích 'Hun Sen là tay sai của Việt Nam', theo ông Lý Đình Phát.

"Ông Sam Rainsy ra tranh cử mà t sát người Việt bằng những tữ ngữ thâm t", ông Phát cho biết, nhưng do chính quyền hiện nay của Hun Sen rất vững chắc nên đa số của ông Sam Rainsy không làm gì được.

Ông nói là dân chúng Campuchia hiện nay chia làm hai luồng, những người sinh sống làm ăn được thì ủng hộ chính quyền Hun Sen, trong khi chỉ có số ít người, chủ yếu là những trí thức t thời Pháp và những người có t tiếp xúc hợp hội không thích người Việt nên chống đối Hun Sen.

Bên cạnh đó, xã hội Campuchia đang phát triển theo chiều hướng văn minh hơn nên người dân nước này không còn cục cục đoàn và có t tiếp xúc kỳ thi sắc tộc cũng như không còn đánh giết người Việt như trước.

“Ngô i dân chi lo làm ăn kiếm sống,” ông nói, “Còn thanh niên chi lo học hành để du học và kiếm công việc nuôi ba n thân và gia đình” nên ít nghĩ đến chính trị ,

Còn về giai đoạ n Viêt Nam đóng quân tạ i Campuchia sau khi Pol Pot sụp đổ cho đến năm 1989, mô t mắ t ng i dân n c này biết n Viêt Nam giúp họ thoát kho i ca nh ‘ng i Khmer giết ng i Khmer’ do Trung Quốc cô súy, mắ t khác họ cũng nhìn nhậ n là Viêt Nam ‘chiếm đóng’.

“Họ cho rằng Viêt Nam đóng quân đô hộ đất n c họ , đó là bất l i chính trị đối vớ i Hà Nội,” ông nói.

“Bất c quân đô i nào đến x nào thì cũng gây bất mãn cho ng i dân thôi,” ông Phát gia i thích, nh ng ông cũng cho rằng Viêt Nam không có l a cho n nào khác vì đã ‘đánh thỉ pha i gi’ , nếu không chính quyền v a m i d ng lên bi đô ngay vì tình hình lúc đó tàn quân Khmer Đỏ vẫn còn duy trì kháng chiến.



Sam Rainsy là ng i chu tr ng bài Viêt Nam mà nh mẽ để kiểm phiếu c t ri

Về việc cấm mốc biên giới giữa hai nước, ông Phát cho biết người dân thu thuế Phnom Penh cũng có bản tán đất đai bị mất và báo chí cũng có nói đến việc ‘rời cũng qua’.

“Tuy nhiên họ cho rằng nhà nước phải chịu trách nhiệm và cũng không thấy lợi ích gì cả nên cũng không dám đấu tranh,” ông nói, “Chính phủ này cũng không cho phép biên giới chống Việt Nam đâu.”

Lập trình viên Biên Đông

Gia đình thích về lập trình mới đây của Chính phủ Hun Sen ủng hộ quan điểm đàm phán song phương của Trung Quốc về Biên Đông, ông Phát cho biết điều này chứng tỏ anh họ của Bắc Kinh đối với Phnom Penh hiện nay lớn hơn của Hà Nội.

“Sau năm 1979 thì con bài Pol Pot không còn tác dụng gì nữa đối với Bắc Kinh và anh họ của họ cũng bị loại bỏ,” ông nói.

“Hiện nay kể từ năm 1993, Bắc Kinh bắt đầu chú ý đến chính quyền mới của Phnom Penh cho nên họ đã mời biên giới, mối quan hệ ngoại giao, tăng cường quan hệ kinh tế, văn hóa, đầu tư và tăng cường sự hiện diện của người Hoa ở Campuchia,” ông nói thêm.

“Họ [Trung Quốc] tận dụng ưu thế tiên tiến nên dân dân Phnom Penh ngày về phía Bắc Kinh.”

Tuy nhiên, ông cũng nhận định rằng nếu Biên Đông phát sinh ‘tình huống mới’ mà Hun Sen tuyên bố ủng hộ Bắc Kinh thì người dân Hà Nội sẽ không dễ yên.

“Tại Phnom Penh nếu để ý kỹ sẽ thấy có sự cạnh tranh tiềm tàng giữa hai thế lực Hà Nội và Bắc Kinh,” ông nói.

“Bắc Kinh có tài chính dồi dào và dùng mßu lôi kéo,” ông nói thêm.

Tuy nhiên, Hà Nội i cũng không vì thế mà chißu thua kém, ông nói, vì Vißt Nam có khoaßng cách đißa lý rất gần Campuchia và cũng cố gắn đầu tß kinh tế khá nhiều vào nßớc này thông qua các doanh nghißp nhà nßớc và tß nhân.

“Sau năm 1979 Hà Nội i còn bỏ công xây dßng hß thống chuyên gia ngßm cài trong hß thống chính quyền Phnom Penh rất nhiều, và nhiều quan chß chức cao cấp Campuchia thaßo tiếng Vißt,” ông Phát phân tích.